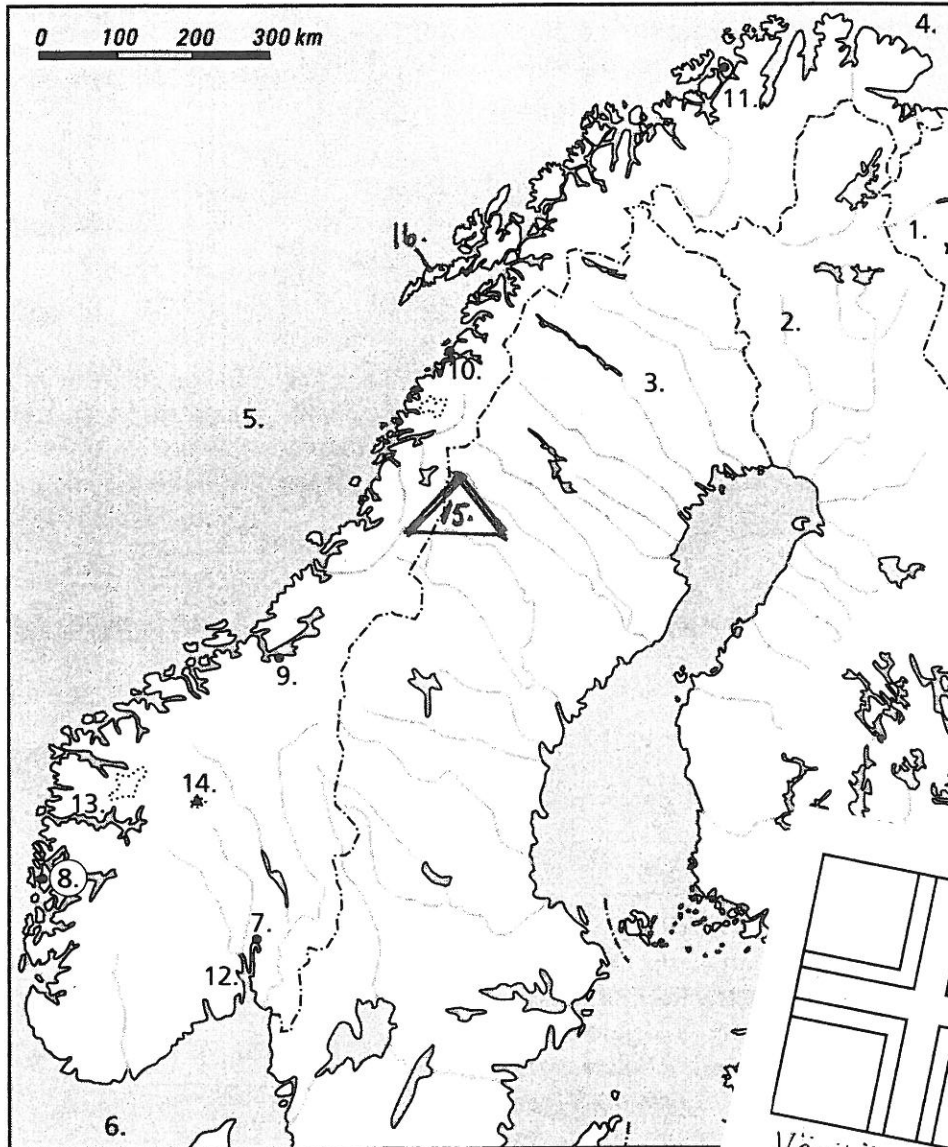

Täydennä karttaa.

a. Vahvista Norjan rajat punaisella.

b. Nimeä

rajanaapurit

1. _____

2. _____

3. _____

merialueet

4. _____

5. _____

6. _____

kaupungit

7. _____

8. _____

9. _____

10. Bodø

11. _____

vuonot

12. _____

13. _____

vuorenhuippu

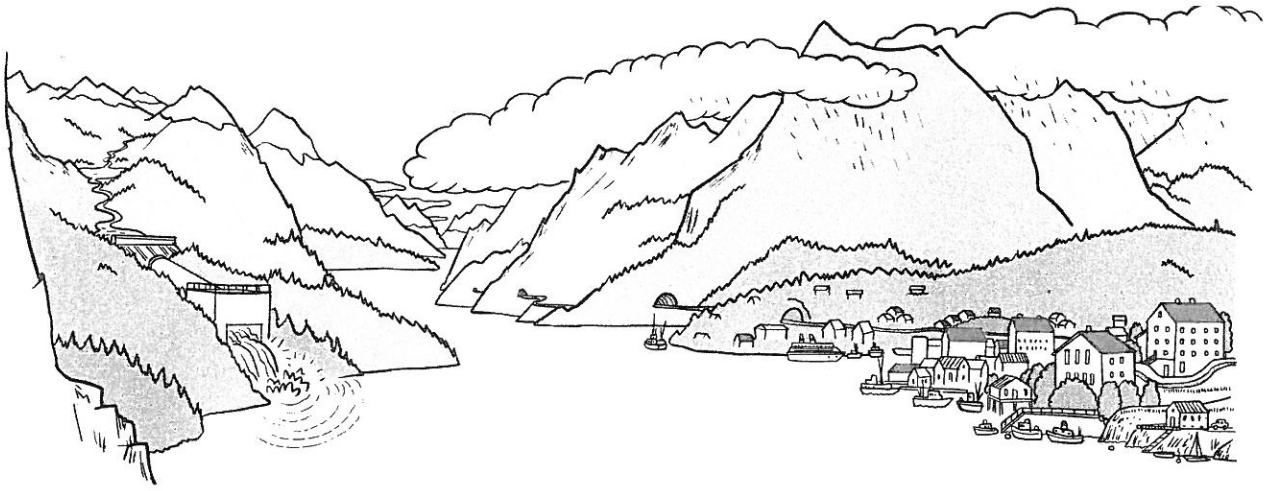
14. _____

vuoristo

15. _____

saariryhmä.

16. _____

1. Tutki kuvaa.

a. Mitä kuva kertoo Norjan pinnanmuodoista?

b. Millä nimellä kutsutaan kuvassa olevaa merenlahtea?

c. Miksi kaupungit sijaitsevat merenlahtien rannoilla?

d. Miten autot pääsevät merenlahden rannalta vastarannalle?

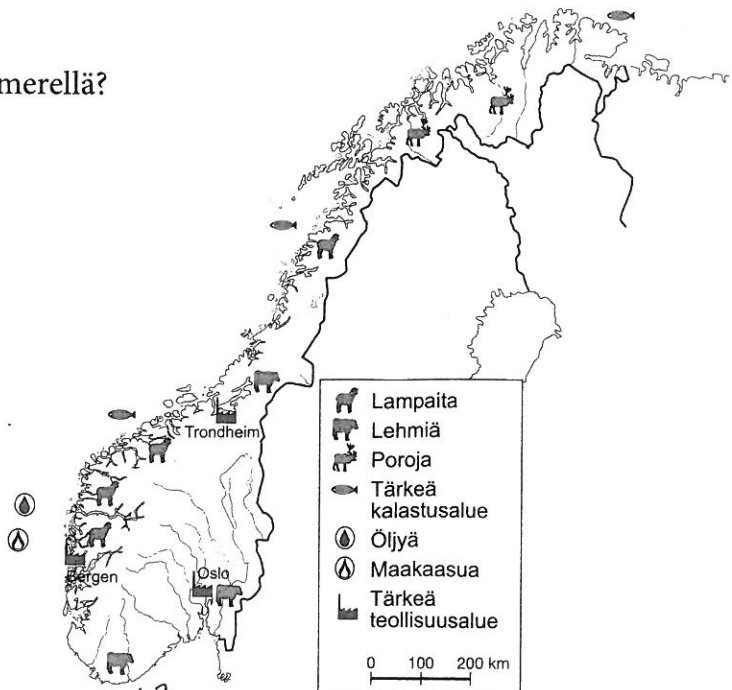
Ihmisten toimintaa Norjassa

Norjan tuotantokartta

2. Tutki karttaa ja vastaa kysymyksiin.

a. Mitä tuotetaan Norjanmerellä ja Pohjanmerellä?

b. Millaisissa paikoissa on paljon teollisuutta?

c. Mitkä ovat Norjan tärkeimmät luonnonvarat?

d. Mikä on vientituote?

Mitä kartta kertoo Norjasta?

Ympyröi oikea vastaus ja siirrä vastauksen kirjain alla olevaan ruudukkoon.

Minkä nimisen vuonon rannalla

Oslo sijaitsee?

- e. Sognevuono
- f. Boknavuono
- g. Oslovuono

Kuinka korkea on Jotunheimen
vuoren korkein huippu?

- r. 2 469 m
- s. 1 450 m
- t. 3 055 m

Minkä niminen on Norjan
etelärannikolla oleva salmi?

- h. Kattegatt
- i. Skagerrak
- j. Iso-Belt

Mikä saariryhmä kuuluu Norjalle?

- c. Färsaaret
- d. Shetlandsaaret
- e. Huippuvuoret

Mikä on Norjan pohjoisin paikka?

- f. Vuoreija
- g. Nordkapp
- h. Mandal

--	--	--	--	--

Miten sana liittyy Norjaan? Ota selvää.

Sanasokkelo

Ympyröi sokkelosta 8 Norjaan liittyvää sanaa. Sanojen suunta on → tai ↓.

H	Ä	M	Y	K	I	R	J	E
O	A	A	D	U	V	Ä	Ä	S
L	P	A	F	N	A	G	Ä	K
M	U	K	I	I	V	A	M	I
E	S	A	O	N	U	E	E	S
N	H	A	E	G	O	N	R	A
K	U	S	K	A	N	D	I	T
O	W	U	E	S	O	P	P	A
L	O	Q	I	K	A	A	R	A
L	S	K	R	U	U	N	U	F
E	K	O	A	N	H	N	S	E
N	U	L	T	T	U	U	L	A
E	K	A	L	A	S	T	U	S

HIIHTOVAELLUS HUIPPUVUORILLE

Huippuvuoret on saariryhmä Pohjoisella jäämerellä. Saarilla on 2 600 asukasta. Tärkein elinkeino on kaivosteollisuus. Vuorista louhitaan kivihiiltä.

Huippuvuorten kesä on lyhyt ja viileä, talvi pitkä ja luminen. Marraskuusta helmikuuhun on jatkuvan hämärän aika eli kaamos. Kevättalvella päivä alkaa pidentä. Huhtikuussa alkaa neljän kuukauden valoisa aika, yötön yö. Lähdetään hiihtovaellukselle!

Vaeltajajoukkomme vieään moottorikelkoilla suurelle jäätikölle. Varusteet on pakattu ahki-oihin. Mukana on muutama metsästyskiväärikin, pakollinen turvavarustus jääkarhujen varalta. Huippuvuorilla on suuria vuoria, joiden välissä on laajoja jäätiköitä ja pitkiä vuonoja. Suunniteltu hiihtoreitti etenee jäätikköjä pitkin. On kirpeä pakkassää, aurinko paistaa täydeltä terältä.

Jäätiköllä saattaa olla railoja eli syviä repeämiä jäässä. Turvallisuuksyistä hiihtäjät ovat köydellä kiinni toisissaan. Jos jotakin sattuu, yhteys hätäkeskukseen saadaan satelliittipuhelimella, joka kuuluu myös pakollisiin varusteisiin.

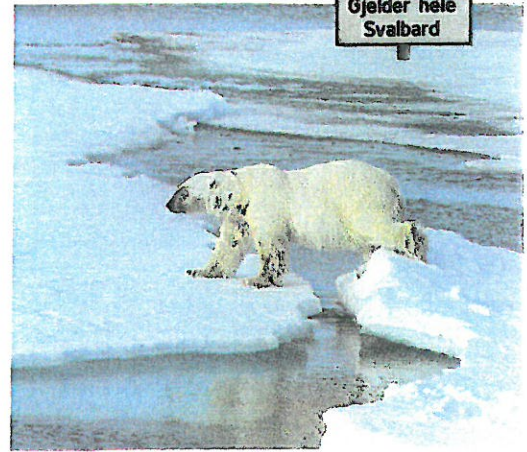
Illalla pystytetään leiri. Tiiviit vaellusteltat suojaavat tuulelta ja myrskyltä. Ruoka valmistetaan retkikeittimillä. Huippuvuorilla ei kasva puita, joten nuotion teko on mahdotonta. Suurin työ on sulattaa vettä lumesta. Vettä kuluu useita litroja päivässä, sillä nestehukka olisi vaarallinen asia. Illallisen jälkeen uni maittaa paksun untuvamakuupussin lämmössä.

Yöunen keskeyttää jokaiselle vuorollaan osuva vahtivuoro. Huippuvuorilla liikkuu jääkarhuja. Joskus ne tulevat leiriin etsimään ruokaa ja saattavat olla vaaraksi myös ihmisille. Pääravinnokseen jääkarhut saalistavat hylkeitä, joita ne löytävät köllöttelemässä meren jäällä tai haukkaamassa happea hengitysauskoillaan.

Retkikunta on palannut takaisin Longyearbyeniin, Huippuvuorten pääkaupunkiin. Viimeisen illan kunniaksi syödään Jäämeren kalaa. Ravintolassa kaikki ovat sukkasillaan. Se on tapa siltä ajalta, kun kaivosmiehet kävivät kylillä. Heidän kengistään olisi tullut mustaa hiilipölyä lattioille. Uskomattoman kauniit maisemat ja auringonpaiste on tallennettu matkakuviiin. Hyvillä mielin lennetään takaisin Suomeen.

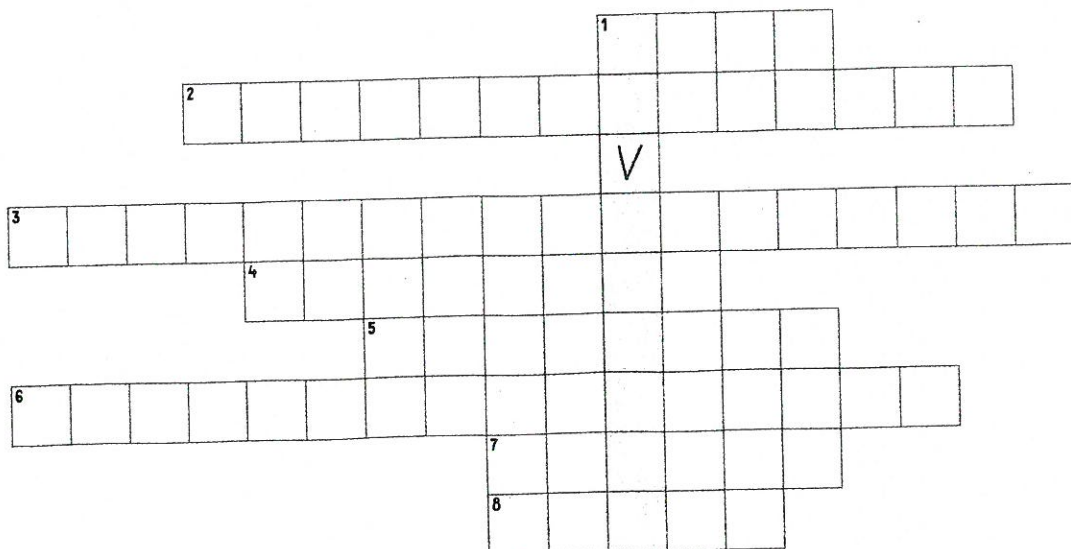

Gjelder hele Svalbard

Ratkaise ristikko.

1. Huippuvuorilla lyhyt ja viileä
2. Kulkuväline jäätiköillä
3. Yhteydenpitoväline
4. Huippuvuorten vaarallisin eläin
5. Polttoaine keittimissä talvella
6. Pakollinen turvavaruste
7. Retkeilijän majoite
8. Repeämä jäätiköllä
9. Mitä Huippuvuorilla louhitaan?

Liite 6.3 Tietoja pääkaupungista

Nimi: _____

Päivämäärä: _____

Kaupunki: _____

Sijainti:

Asukasmäärä:

Historia:

Nähtävyyksiä:

Maisemassa erityistä:

Kiinnostava tieto:

Itselleni uusi tieto:

Asia, jonka haluan kertoa myös muille:

Liite 6.2 Lisätietoa vuonoista

Vuonot

Vuono on lahti, jota ympäröivät korkeat kiilamaiset jyrkänteet. Vuonoja on syntynyt paikkoihin, joissa jääkauden aikana jäätikkö on kaivertanut maaperään u:n muotoisen laakson. Merivesi on päässyt virtaamaan laaksoon, kun siellä ei enää ollut jäätä.

Norjan rannikolla on monia kapeita ja jyrkkäreunaisia vuonoja. Ne voivat olla jopa yli 1300 metriä syviä. Vuonon suulla merenpohja on kuitenkin matalammalla kuin vuonon pohjukassa.

Norjan pisin ja maailman toiseksi pisin vuono on Sognevuono. Sen suulta on 204 km pitkä matka vuonon viimeiseen perukkaan. Vuonot eivät ole suoraviivaisia, vaan ne mutkittelevat ja haarautuvat lukuisiin pieniin vuonoihin. Toiseksi pisin vuono on Hardangerinvuono, joka on 179 km pitkä. Pääkaupunki Oslo sijaitsee Oslovuonon suulla.

Monin paikoin lumihuippuiset vuoret reunustavat jylhiä vuonoja. Matkailijat tulevatkin katsomaan vuonojen maisemia. Geirangervuono on monen mielestä maailman kaunein vuono. Se on valittu myös Unescon maailmanperintökohteeksi. Geirangerinvuonon perukassa on pieni kylä, joka tunnetaan kauniista maisemista. Korkeilta kallioilta valuu vesiputouksia, jotka laskevat 15 kilometriä pitkään vuonoon.

Mitä opit vuonoista?

1. Vuonot ovat syntyneet
 - a. ennen jääkautta
 - b. jääkauden päättyessä
 - c. aikaa ei tiedetä.
2. Vuono on
 - a. lahti
 - b. järvi
 - c. joki.
3. Vuonoja sijaitsee
 - a. sisämaassa
 - b. meren rannalla
 - c. vuoristoissa.
4. Sognevuono on
 - a. maailman pisin
 - b. Suomen pisin
 - c. Norjan pisin.

5. Vuonot ovat
 - a. aivan suoria
 - b. mutkittelevia
 - c. useista kohdista poikki.
6. Oslo sijaitsee
 - a. sisämaassa
 - b. järven rannalla
 - c. vuonon perukassa.
7. Geirangervuono on monen mielestä
 - a. maailman pisin
 - b. maailman kaunein
 - c. maailman suosituin.